

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 4P/43/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718200767
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing., Mgr. Martin Bekeš
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718200767.3

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté deti: I. T., nar. XX.XX.XXXX a R. T., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov, matky: R. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.. P. K. XXX/X, R. a otca: S. I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. Ď. X, Q. Y. O., zastúpený D. D. X., s.r.o. so sídlom L. T. XXXX/XX, Ž., v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o neodkladnom opatrení, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

I. Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Otec maloletých detí, matka maloletých detí a maloleté deti I. D. R. sú povinní podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v rozsahu a v čase podľa pokynov psychológa počas obdobia 6-tich mesiacov alebo do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Súd uznesenie Okresného súdu Martin sp. zn. 4P/43/2018 zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušuje.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX žiadal nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd uloží matke a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v A. Y.-Y. Y. D. Y. L. R. v rozsahu 1x týždenne podľa pokynov psychológa počas obdobia 12 mesiacov, a tiež upraví styk otca s maloletými deťmi tak, aby maloleté deti a otec maloletých detí boli oprávnení a povinní stretávať sa jedenkrát za dva týždne v rozsahu 2 hodín v A. Y.-Y. Y. a prevencie v Martine podľa pokynov psychológa s tým, že matka bude povinná maloleté deti na stretnutie riadne a včas pripraviť a zabezpečiť prítomnosť detí v A. Y.-Y. Y. D. Y. L. R. v stanovený čas a pri priebehu stretnutia poskytnúť potrebnú súčinnosť, pričom rodičia budú povinní dohodnúť termín stretnutí so psychológom a dodržať pokyny psychológa A. Y.-Y. Y. D. Y. L. R.. Podaný návrh odôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX zaslal súdu návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, v ktorom poukázal na citové zneužívanie detí ich matkou a manipuláciu detí zo strany matky. Uviedol, že postupom času sa situácia neustále zhoršuje. Matka na základe činnosti súdu konajúceho na podnet otca a pohovoru na ÚPSVaR v Martine síce začala otcovi styk s deťmi umožňovať a deti aj na stretnutia s otcom chodili. Všetkým sa však správanie sa voči otcovi je silne ovplyvňované a manipulované matkou detí. Deti, keď boli s otcom, matka neustále kontrolovala. Telefonovala im niekoľkokrát za deň. Dávala im pokyny. Deti počas stretnutí s otcom nekomunikujú vôbec alebo len veľmi obmedzene. K otcovi sa správajú drzo, arogantne a vulgárne. Otec sa deti snaží zapájať do rôznych športových aktivít, hier, avšak deti nejavia záujem a nestále opakujú, že chcú ísť spať k matke. Deti otca na verejnosti strápnujú, robia schválnosti a správajú sa neprirodzene k ich veku, čo vzbudzuje pozornosť okolia. Pre otca sú to veľmi nepríjemné situácie. Počas stretnutí starší syn I. neustále telefonuje s matkou alebo starou

matkou (zo strany matky) a podľa toho ako sa následne správa on a aj mladší syn je evidentné, že matka ich doslova naviguje, ako sa majú správať a čo majú robiť. V dňoch od XX.X.XXXX od 18.00 hod. do XX.X.XXXX mal otec detí realizovať styk s deťmi. Deti si prevzal dňa 27.4.2018 v mieste ich bydliska na ulici Š.N. L. R., deti mu odovzdávala jeho bývalá svokra, matka bývalej manželky a jej sestra. Matka detí zjavne nebola doma. V piatok XX.X.XXXX bol s deťmi doma a v sobotu 28.4.2018 ráno išli spolu na turistický výlet, poobede cestou z výletu sa okolo 18.00 hod. zastavil otec detí u svojich rodičov (starých rodičov detí) v B. Ď.. Deti starých rodičov ani nepozdravili a nechceli ísť dnu do domu s tým, že ostanú vonku sa hrať. Otec bol v dome rodičov a asi o 10 minút vyšiel von pre deti, ale už deti nemohol nájsť. Ihneď sa snažil telefonicky skontaktovať so starším synom I., avšak ten telefonoval a následne po opakovanom volaní otca, si zablokoval číslo otca a tak sa mu už otec nemohol dovolať. Maloletý I. si už aj v minulosti viackrát blokoval číslo otca z dôvodu, aby sa mu nemohol dovolať. Otec zobral bicykel a išiel deti hľadať. Deti hľadali aj starí rodičia. Deti museli otca a aj starých rodičov vidieť, avšak sa úmyselne skryli. Práve v tom čase napísala otcovi sms správu matka detí a pýtala sa ako sa majú deti a kde sú. Otec jej odpovedal že sú v B. Ď., a že sa deti pýtali k nej. Ak chce, nech si po nich príde. Na to matka odpovedala: „Ok. Zoberieme si ich“, a tesne po tejto sms správe, okolo 19.00 hod. starí rodičia hľadajúc deti pri hlavnej ceste zahliadli auto bývalej svokry otca detí a v aute sedeli aj deti. Svokra deti odvážala a to bez toho, aby otcovi detí oznámila, že si deti berie. Starší syn I., hoci má telefón, tak isto nezavolať otcovi, že idú v aute so starou matkou. Deti sa zjavne schovávali na podnet nejakej dospeléj osoby, otec je presvedčený, že na podnet nejakej dospeléj osoby si syn zablokoval aj jeho číslo, aby sa mu nemohol dovolať z miesta úkrytu. Pravdepodobne z autobusovej zástavky pri hlavnej ceste, deti svokra odviezla. Autobusová zástávka je asi 100 -150 m od rodičovského domu otca. Svokra a ani matka detí nedali otcovi žiadnu správu o tom, že deti odviezli domov, až keď matku detí kontaktovala na podnet otca polícia, tak povedala, že vie, že deti sú u jej matky (ona sama nebola celý víkend doma a ani s deťmi). Dňa X.X.XXXX otec podal na svokru trestné oznámenie. Od tohto incidentu, teda od XX.X.XXXX sa otec s deťmi nestretol. Matka detí tvrdí, že je nezamestnaná, napriek tomu otec zistil, že matka odchádza z domu na viac dní a deti necháva v opatere svojej matky. Je zjavné, že matka používa maloleté deti ako nástroj vo svojom „boji“ s otcom a neštíti sa tieto deti citovo a emočne zneužívať. Správanie sa matky je v rozpore so správaním sa rodiča, ktorý má byť vzorom a príkladom pre svoje deti a ktorý má svojim deťom zabezpečovať zázemie a poskytovať im istotu a rámec pre ich riadny duševný a fyzický vývoj. Správanie sa matky je pre vývoj detí veľmi nebezpečné tak po psychickej ako aj fyzickej stránke, čo sa napokon prejavuje už aj v správaní sa maloletých detí. Deti sa k otcovi správajú drzo, arogantne, na jeho adresu sa pred ním vyjadrujú vulgárne a to aj na verejnosti pred cudzími ľuďmi. S otcom deti normálne nekomunikujú. Takýto stav nastal potom, ako matka začala deti bezdôvodne od otca izolovať, teda od J. XXXX. Správanie sa detí sa neustále zhoršuje. Otec zistil, že za posledné obdobie sa zhoršil aj prospech a správanie sa detí v škole. Za všetko svedčí telefonická komunikácia medzi matkou a starším synom I., ktorá vyplýva z výpovede matky na polícii k incidentu zo dňa XX.X.XXXX. Táto vypovedala a je zaznamenaná v uznesení A.. N.-XXX/PR-R.-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Z tejto komunikácie vyplýva, že minimálne starší syn I. je značne pod vplyvom matky, ktorá namiesto usmernenia jeho neadekvátnej reakcie na výlet s otcom ho opäť popudila voči otcovi, keď ho presviedčala, že otec robí voči nemu niečo, čo môže ohroziť jeho život. Takýto stav rozhodne nie je v záujme maloletých detí a hrubo poškodzuje nielen právo detí na oboch rodičov a rovnocenný kontakt s otcom, ale hrubo poškodzuje aj rodičovské práva otca detí. Záujmom detí je nepochybne to, aby deti vyrastali v prostredí u toho rodiča, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote detí. Starostlivosť a výchova o maloleté deti predpokladá zabezpečenie nielen materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré by mali umožniť rozvoj osobnosti maloletých detí. V danom prípade tomu tak nie je a matka detí vykonáva svoje rodičovské práva spôsobom majúcim jednoznačne negatívny vplyv na deti. Otec detí sa domnieva, že v danom prípade je tu potreba urýchlene riešiť nápravu negatívnych prejavov správania sa detí voči otcovi, ako aj negatívny vplyv zneužívania rodičovských práv zo strany matky detí na správanie sa maloletých detí.

2. Okresný súd Martin na základe uvedeného návrhu uznesením sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi maloletých detí, matke maloletých detí a maloletým deťom I. a R. uložil povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v rozsahu jeden krát týždenne podľa pokynov psychológa počas obdobia 6tich mesiacov alebo do právoplatného skončenia konania vo veci samej a vo zvyšnej časti súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX uviedol, že podáva nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žiada, aby súd uznesenie Okresného súdu Martin sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušil a vydal nové neodkladné opatrenie, v ktorom organizáciu, ako aj časový harmonogram psychologického poradenstva určeného otcovi maloletých detí, matke maloletých detí a maloletým deťom I. D. R. ponechá v kompetencii psychológa. Tento návrh kolízny opatrovník odôvodnil tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin disponuje len jedným psychológom, ktorý z dôvodu pracovnej vyťaženia nie je schopný poskytnúť odborné poradenstvo v časovom intervale jedenkrát týždenne počas uvedeného obdobia.

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 360 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

5. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie nového neodkladného opatrenia. Zákon v zásade rozlišuje dve skupiny neodkladných opatrení, a to opatrenia, ktorých účelom je bezodkladná úprava pomerov procesných strán (účastníkov konania) alebo opatrenia, ktoré majú zaistiť výkon súdneho rozhodnutia ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na to, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, musí byť potreba úpravy pomerov účastníkov vždy naliehavá. Okolnosťami odôvodňujúcimi naliehavosť takejto úpravy v obdobných veciach sú najmä skutočnosti svedčiacie o ohrození či narušení riadnej výchovy, zdravého psychického, fyzického vývinu či výživy maloletého dieťaťa, ktoré by vyžadovali okamžitý zásah.

6. Z charakteru navrhovaného neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je dočasne upraviť pomery účastníkov. Pred jeho nariadením preto nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd nerozhoduje na základe "štandardného" dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Osvedčovanie opodstatnenosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa uskutočňuje najmä formou predloženia dôkazov pri podávaní návrhu. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takehoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné.

7. Ochrana maloletému dieťaťu prostredníctvom neodkladných opatrení poskytujú dva procesné kódexy, a to Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z.) prostredníctvom všeobecných ustanovení o neodkladných opatreniach podľa § 325 CSP a Civilný mimosporový poriadok (zákon č. 161/2015 Z.z.) prostredníctvom osobitných neodkladných opatrení podľa § 365 CMP a § 367 CMP. Tieto neodkladné opatrenia je potrebné diferencovať, a to na základe vážnosti situácie (stupňa bezprostrednosti ohrozenia

maloletého dieťaťa), od čoho závisí, či je potrebné vykonať nevyhnutné opatrenia na ochranu maloletého bezodkladne, t.j. či je nevyhnutné zakročiť ihneď alebo postačuje zakročiť v primeranej lehote. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 CMP je stav, keď sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, príp. keď je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený. Jedná sa najmä o prípady nájdenia dieťaťa alebo náhlej straty rodičov dieťaťa alebo o situácie, keď osoby oprávnené sa o dieťa starať starostlivosť o dieťa hrubo zanedbávajú. V takomto prípade je nevyhnutnosť zákroku zdôraznená aj lehotou, v ktorej musí súd o návrhu na neodkladné opatrenie rozhodnúť, ktorá je 24 hodín odo dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V prípadoch, keď je život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého ohrozený alebo narušený, avšak bezprostrednému ohrozeniu, príp. nebezpečenstvu dieťa vystavené nie je, ako aj v situáciách, keď je maloleté dieťa v starostlivosti niektorého rodiča alebo inej osoby neoprávnené alebo že táto starostlivosť nie je pre maloletého vhodná alebo mu neprosieva, je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 367 CMP, podľa ktorého súd nariadi neodkladné opatrenie v lehote siedmich dní odo dňa doručenia návrhu. V ostatných prípadoch, keď sa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dotýka starostlivosti súdu o maloleté dieťa, t.j. v situáciách, keď dieťaťu bezprostredná ujma nehrozí, avšak súd zhodnotí, že v záujme maloletého dieťaťa je vhodné rýchlo a pružne riešiť pomery maloletého, môže súd rozhodnúť o nariadení neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d) CSP, a to v lehote 30 dní odo dňa podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Zohľadniac uvedené rozlišovacie kritériá súd je názoru, že v danom prípade je nutné pokladať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP. Kolízny opatrovník sa návrhom na nariadenie nového opatrenia domáhal zmeny rozsahu (časového harmonogramu) a organizácie psychologického poradenstva určeného otcovi maloletých detí, matke maloletých detí a maloletým deťom I. D. R. s tým, že organizácia a časový harmonogram stretnutí sa ponechá v kompetencii psychológa.

9. Súd má zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin (ďalej len ako „ÚPSVaR“) preukázané, že ÚPSVaR, referát poradensko-psychologických služieb, začal spolupracovať s rodičmi maloletých detí v D. XXXX s tým, že boli vykonané konzultácie s rodičmi, párová konzultácia sa uskutočnila dňa XX.XX.XXXX a ďalšia sa mala konať dňa XX.XX.XXXX. Zo správy ÚPSVaR tiež vyplýva, že samotný styk otca s maloletými deťmi zatiaľ nie je realizovaný z dôvodu odmietavého postoja maloletých detí. Je v hlavnom záujme maloletých detí (pre naplnenie cieľov ich riadnej výchovy) urobiť všetky kroky k tomu, aby sa ich vzťah s otcom naďalej rozvíjal. Obidvaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove dieťaťa má svoj význam. Keďže maloleté deti sú vo veku, kedy potrebujú rozvíjať aj vzťah s otcom, nielen s matkou a jej rodinou, súd za týmto účelom nariadil neodkladným opatrením otcovi maloletých detí, matke maloletých detí a maloletým deťom povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na ÚPSVaR Martin, pričom stanovenie rozsahu a časového harmonogramu stretnutí ponechal v kompetencii psychológa. Súd prihliadal na dôvody, ktoré uviedol kolízny opatrovník v podanom návrhu na nariadenie nového neodkladného opatrenia teda, že disponuje len jedným psychológom, ktorý z dôvodu pracovnej vyťaženia nie je schopný poskytnúť odborné poradenstvo v časovom intervale jedenkrát týždenne, tak ako to bolo nariadené uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. XP/XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Súd opätovne stanovil dobu stretávania sa otca, matky a maloletých detí na ÚPSVaR Martin na obdobie 6tich mesiacov alebo do právoplatného skončenia konania vo veci samej (v závislosti od toho, ktorá skutočnosť nastane skôr). Súd zároveň uznesenie Okresného súdu Martin sp. zn. 4P/43/2018 zo dňa 19.06.2018, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, zrušil.

10. Toto neodkladné opatrenie je len dočasným opatrením a trvá len do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

11. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Martin. Odvolanie je potrebné podať v štyroch vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).